

สหภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้
ของครูสังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด ในโรงเรียนสอนคนตาบอด
และโรงเรียนในโครงการเรียนร่วมสอนนักเรียนตาบอด



นายวินัย กรานมูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-975-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017016 i1178490๗๒

STATE OF SOCIAL STUDIES INSTRUCTION AT THE SECONDARY EDUCATION
LEVEL AS PERCEIVED BY SOCIAL STUDIES TEACHERS AND BLIND
STUDENTS IN SCHOOLS FOR THE BLIND AND MAINSTREAMING
SCHOOLS FOR BLIND STUDENTS

MR. WINAI KRAMMOOL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-975-5

วินัย กรานมุล : สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามการรับรู้
ของครูสังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด ในโรงเรียนสอนคนตาบอดและโรงเรียนในโครงการเรียน
ร่วมสอนนักเรียนตาบอด (STATE OF SOCIAL STUDIES INSTRUCTION AT THE
SECONDARY EDUCATION LEVEL AS PERCEIVED BY SOCIAL STUDIES TEACHERS AND
BLIND STUDENTS IN SCHOOLS FOR THE BLIND AND MAINSTREAMING SCHOOLS FOR
BLIND STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์, 182 หน้า.
ISBN 974-578-975-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในโรงเรียนสอนคนตาบอดและโรงเรียนในโครงการเรียนร่วมสอนนักเรียนตาบอดตามการรับรู้ของครู
สังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อถามครูสังคมศึกษา จำนวน 40 คน และนักเรียน
ตาบอด จำนวน 70 คน ในโรงเรียนสอนคนตาบอด 2 โรงเรียน และโรงเรียนในโครงการเรียนร่วมสอน
นักเรียนตาบอดทั้งหมด จำนวน 8 โรงเรียน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน ครูสังคมศึกษารับรู้ว่า โรงเรียนมีการจัดบริการด้าน
หลักสูตรน้อย ทั้งครูสังคมศึกษาและนักเรียนเห็นสอดคล้องกันว่ามีบริการด้านหนังสือเรียนน้อย และครู
สังคมศึกษารับรู้ว่าโรงเรียนจัดหาหนังสือเรียนที่พิมพ์เป็นเบรลล์ที่เหมาะสมให้น้อย แต่นักเรียนรับรู้ว่าจัดให้
มาก
2. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษารับรู้ว่าครูใช้วิธีการสอน
แบบต่าง ๆ และมีการจัดการเรียนการสอนมาก แต่นักเรียนรับรู้ว่าน้อย อย่างไรก็ตาม ทั้งครูและนักเรียน
รับรู้สอดคล้องกันว่ามีกิจกรรมการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ น้อย
3. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งครูสังคมศึกษาและนักเรียนรับรู้สอดคล้องกันว่า
มีการจัดน้อย
4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษารับรู้ว่าใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ น้อย
แต่นักเรียนรับรู้ว่าใช้น้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูสังคมศึกษารับรู้ว่าปฏิบัติ
แต่นักเรียนรับรู้ว่าปฏิบัติมาก
5. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน ทั้งครูสังคมศึกษาและนักเรียนรับรู้สอดคล้องกันว่า
ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนแบบต่าง ๆ และปฏิบัติกิจกรรมด้านการวัดและการประเมินผล
การเรียน มาก



ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา2533.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

WINAI KRANMOOL : STATE OF SOCIAL STUDIES INSTRUCTION AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL AS PERCEIVED BY SOCIAL STUDIES TEACHERS AND BLIND STUDENTS IN SCHOOLS FOR THE BLIND AND MAINSTREAMING SCHOOLS FOR BLIND STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. PIBULSRI WASANASOMSITHI, 182 PP. ISBN 974-578-975-5

The purpose of this research was to study the state of social studies instruction at the secondary level as perceived by social studies teachers and blind students in schools for blind and mainstreaming schools for blind students. The researcher constructed a set of questionnaires for blind students to ask 40 social studies teachers and 70 blind students in 2 schools for the blind and 8 mainstreaming schools for blind students.

The findings were as follows:

1. In the aspects of implementation of curriculum and text-books, the social studies teachers perceived that the school provided curricular service at the low level. Both the social studies teachers and the students agreed that the textbooks service was provided by the school at the low level. The social studies teachers perceived that the provision of proper brailled textbooks was at the low level, but the students perceived that it was at the high level.

2. In the aspect of teaching method and instructional activities management, the social studies teachers perceived that the teachers utilized different teaching methods and instructional management at the high level but the students perceived them as at the low level. However, the teachers and the students agreed that various instructional activities were provided at the low level.

3. In the aspect of extra-curricular activities, both the social studies teachers and the students agreed that they were provided at the low level.

4. In the aspect of instructional media utilization, the social studies teachers perceived that it was utilized at the low level but the students perceived it as at the lowest level. However, the social studies teachers perceived that the management of instructional media was at the low level, but the students perceived that it was at the high level.

5. In the aspect of measurement and evaluation, both the social studies teachers and the students agreed that the teachers utilized various types of measurement and evaluation as well as instructional measurement and evaluation activities at the high level.

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา2533.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความกรุณาเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขอย่างละเอียด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิชาวุฑฒิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา ภกศลพิศิษฐ์กุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมทรง พันธุ์สุวรรณ อาจารย์ไพฑูริย์ คงคาสุริยฉาย อาจารย์อุษา ชาประยูร และ อาจารย์วีระ ภูริพิทักษ์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อคนตาบอดจังหวัดขอนแก่นทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการเก็บแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอาจารย์สังคมศึกษาและนักเรียนตาบอดทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจ

หากผลการวิจัยครั้งนี้มีส่วนดีและเป็นประโยชน์อยู่บ้างสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ห้วงมวลแต่ผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวนเงิน 3,750.- บาท

วินัย กรานมูล



สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ความจำกัดความที่เข้าในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคนตาบอด.....	11
ความหมายของการศึกษาพิเศษ.....	11
ปรัชญาการศึกษาพิเศษ.....	13
ประวัติการจัดการศึกษาคนตาบอด.....	14
การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแก่นักเรียนตาบอด.....	15
การใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน.....	15
วิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	17
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	24
การใช้สื่อการเรียนการสอน.....	26
การวัดและการประเมินผลการเรียน.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
งานวิจัยในประเทศ.....	30
งานวิจัยต่างประเทศ.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	38
วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
การศึกษาค้นคว้า.....	38
ประชากร.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	41
4	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5	72
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	88
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	89
ภาคผนวก ข.....	90
เอกสารประกอบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	
สำหรับคนตาบอด (พ.ศ.2527).....	91
ภาคผนวก ค.....	164
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	165
ประวัติผู้เขียน.....	182

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรจำแนกตามประเภทและโรงเรียน.....	39
2	ข้อมูลทั่วไปของครูสังคมศึกษา.....	45
3	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน.....	48
4	คำมัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดบริการของโรงเรียน ค้ำหลักสูตรตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษา.....	49
5	คำมัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดบริการของโรงเรียน ค้ำหนังสือเรียนตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด.....	50
6	คำมัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของหนังสือเรียนที่พิมพ์เป็นเบรลล์ ที่โรงเรียนจัดหาไว้ให้นักเรียนใช้ ตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษาและ นักเรียนตาบอด.....	51
7	คำมัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งครู สังคมศึกษานำมาใช้ในการสอนสังคมศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษา และนักเรียนตาบอด.....	52
8	คำมัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด.....	55
9	คำมัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประเภทการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษา และนักเรียนตาบอด.....	56
10	คำมัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด.....	57
11	คำมัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประเภทของสื่อการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษาที่ครูใช้สอนสังคมศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังคมศึกษา และนักเรียนตาบอด.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	คำมีชนิยมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ความการรับรู้ของครูสังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด... 60	
13	คำมีชนิยมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีการวัดและการประเมินผล การเรียน ความการรับรู้ของครูสังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด..... 63	
14	คำมีชนิยมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะการปฏิบัติกิจกรรมของครูด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน ความการรับรู้ของครูสังคมศึกษาและนักเรียนตาบอด..... 65	

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภาพอักษร เบรลล์ภาษาไทย 23